

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 24.5.2011
KOM(2011) 287 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Et indre marked for intellektuelle ejendomsrettigheder
Fremme af kreativitet og innovation med sigte på at skabe økonomisk vækst,
arbejdspladser af høj kvalitet og førsteklasses produkter og tjenester i Europa**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING	4
2.	ET INDRE MARKED FOR IPR – MULIGHEDER OG UDFORDRINGER.....	5
3.	VIGTIGE POLITISKE INITIATIVER TIL AT IMØDEGÅ DE KOMMENDE UDFORDRINGER	8
3.1.	Reform af patentsystemet i EU og dertil knyttede foranstaltninger.....	8
3.1.1.	Et enhedspatent	8
3.1.2.	Enhedsordning for behandling af patentsager.....	9
3.1.3.	Et IPR-valoriseringsinstrument.....	9
3.2.	Modernisering af varemærkesystemet i Europa.....	10
3.3.	Opstilling af omfattende rammer for ophavsret i det digitale indre marked.....	11
3.3.1.	Forvaltning og håndtering af ophavsret på europæisk plan	11
3.3.2.	Teknologi- og databaseforvaltning	13
3.3.3.	Brugerskabt indhold	14
3.3.4.	Gebyrer for kopiering til privat brug.....	14
3.3.5.	Adgang til den europæiske kulturarv og fremme af mediepluralitet	15
3.3.6.	Udøvende kunstneres rettigheder	16
3.3.7.	Audiovisuelle værker	16
3.3.8.	Kunstneres følgeret	16
3.4.	Spørgsmålet om supplerende beskyttelse af immaterielle aktiver	17
3.4.1.	Forretningshemmeligheder og piratkopiering.....	17
3.4.2.	Geografiske betegnelser for ikke-landbrugsprodukter.....	18
3.5.	Styrket bekæmpelse af varemærkeforfalskning og piratkopiering	19
3.5.1.	Oplysning af offentligheden.....	20
3.5.2.	En mere bæredygtig struktur for det europæiske observationscenter for varemærkeforfalskning og piratkopiering og nye opgaver	20
3.5.3.	Revision af IPR-håndhævelsesdirektivet	21
3.6.	IPR i international sammenhæng	21
3.6.1.	Multilaterale initiativer, herunder koordinering med internationale organisationer..	22
3.6.2.	Bilaterale forhandlinger og samarbejde med tredjelande om beskyttelsen af intellektuel ejendom	23

3.6.3.	Forbedret IPR-beskyttelse og -håndhævelse ved EU's grænser.....	24
4.	KONKLUSIONER	24

1. INDLEDNING

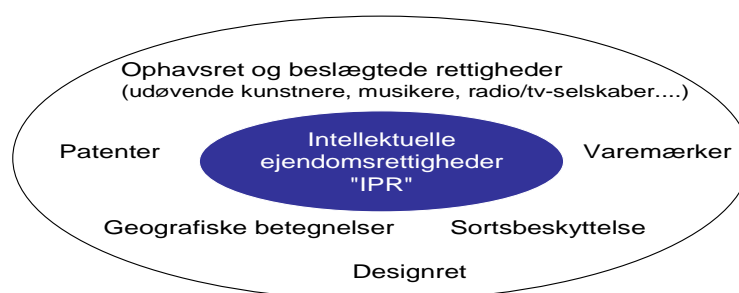
Etableringen af et fuldstændig integreret indre marked for intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR) er en af de mest konkrete måder, hvorpå europæiske opfindere og kreatører kan realisere deres potentiale og omsætte deres ideer til kvalitetsjob og økonomisk vækst.

I denne meddelelse fremlægges Kommissionens overordnede strategiske vision for at realisere et ægte indre marked for intellektuel ejendom, som endnu ikke findes i Europa – en EU-ordning for IPR, som er tilpasset morgendagens økonomi, og som belønner den kreative indsats og opfindelser, skaber incitament for EU-baseret innovation og fremmer den kulturelle mangfoldighed ved at give yderligere mulighed for at få offentliggjort indhold på et åbent konkurrencebaseret marked.

En moderne integreret EU-ordning for intellektuelle ejendomsrettigheder vil yde et stort bidrag til den økonomiske vækst, bæredygtig jobskabelse og vores økonomiske konkurrenceevne og dermed til at nå de vigtige mål i EU's 2020-dagsorden og den årlige vækstundersøgelse, hvilket er absolut nødvendigt for at støtte EU's genopretning efter den økonomiske og finansielle krise. Ordningen muliggør videreudvikling af sektorer som e-handel og digitale brancher, som har det største vækstpotentiale i fremtiden¹. Innovation bidrager ikke kun til økonomisk vækst i EU. Den er uundværlig til at tackle de store udfordringer, som mennesket står over for i det 21. århundrede: sikring af fødevarer sikkerheden, begrænsning af klimaforandringer, håndtering af demografiske ændringer og forbedring af borgernes sundhed. Derudover spiller innovation også en væsentlig rolle for vores livskvalitet, fordi den fremmer den kulturelle mangfoldighed.

IPR omfatter industrielle ejendomsrettigheder såsom patenter, varemærker, designret, geografiske betegnelser, ophavsret og dermed beslægtede rettigheder.

IPR-universet

¹ Se: Europa 2020-strategien (KOM (2010) 2020), den årlige vækstundersøgelse 2011 (KOM (2011) 11), den digitale dagsorden for Europa (KOM (2010) 245), akten for det indre marked (KOM (2011) 206) og innovation i EU (KOM (2010) 546).

IPR er ejendomsrettigheder, som beskytter den merværdi, som skabes af kreatører og opfindere i den europæiske videnøkonomi. IPR-kataloger er af stor betydning for mange europæiske virksomheder. Indtjening fra IPR-porteføljer er af største vigtighed for EU's kreatører og virksomheder med henblik på fortsat drift, generering af indtægter og udvikling af nye markedsmuligheder².

I en tid med tiltagende globalisering og international konkurrence er indtægtpotentialet fra intellektuel ejendom lige så vigtig som at have adgang til råvarer eller et produktionsgrundlag.

Et velfungerende IPR-kredsløb er afhængigt af en IPR-politik, som belønner innovation, der så tiltrækker investeringer og fører til nye produkter og tjenester til at opfylde nye forbrugerbehov, som så igen giver vækst og beskæftigelse.

Den hurtige teknologiske udvikling har ændret vores måde at handle på, og hvordan vi formidler, modtager og forbruger produkter og tjenester som f.eks. online-musiktjenester og audiovisuelle tjenester. Der opstår nye forretningsmodeller og gamle modeller tilpasses. Nye økonomiske aktører og tjenesteudbydere dukker op på markedet. Samspillet mellem marked og forbruger ændres af forbrugerne. Den europæiske IPR-lovgivning skal skabe passende "hjælperammer", som fremmer investeringer ved at belønne nyskabelse, stimulerer innovation i et miljø med uhindret konkurrence og letter videnformidling.

2. ET INDRE MARKED FOR IPR – MULIGHEDER OG UDFORDRINGER

Det er ikke nødvendigt at sige det igen: IPR i alle forskellige former og udgaver er nøgleaktiver for EU's økonomi

Der findes 1,4 mio. små og mellemstore europæiske virksomheder i de kreative brancher. Brancher baseret på intellektuel ejendom har et overgennemsnitligt vækst- og jobskabelsespotentiale. I henhold til rapporten om den europæiske konkurrenceevne 2010 tegner de kreative brancher sig for 3 % af beskæftigelsen (2008) og er blandt de mest dynamiske sektorer i EU. I 2008 var der 6,7 mio. beskæftigede i de kreative brancher i EU-27.

Den samlede beskæftigelse i de kreative brancher steg 3,5 % om året i gennemsnit i perioden 2000-2007 set i forhold til 1 % årligt for EU som helhed. De fleste nye job i EU i de seneste ti år blev skabt i de videnbaserede brancher, hvor beskæftigelsen steg med 24 %. I modsætning hertil var stigningen for resten af EU-økonomien kun på knap 6 %³.

I 2002 blev det i en undersøgelse af Fortune 500-virksomhederne skønnet, at mellem 45 % og 75 % af den enkelte virksomheds formue stammer fra dens intellektuelle ejendomsrettigheder⁴. I 2009 blev det anslået, at ca. 81 % af værdien af S&P 500-markedet⁵ udgøres af immaterielle aktiver. Værdien af de ti vigtigste varemærker (brands) i hvert EU-

---

² "The value of knowledge: European firms and the intellectual property challenge", hvidbog udgivet af tidsskriftet the Economist i 2007. 53 % af de adspurgte virksomheder svarede at brugen af IPR vil være meget vigtig eller kritisk for deres virksomhedsmodel inden for to år sammenlignet med 35 %, som svarede, at det allerede er tilfældet på tidspunktet for rundspørget.

³ The Work Foundation: The Work Foundation: The knowledge economy in Europe, rapport udarbejdet til Det Europæiske Råds forårsmøde 2007.

⁴ Kilde: http://www.wipo.int/sme/en/documents/valuing_patents.htm.

⁵ Kilde: Ocean Tomo citeret i "The 2011 drug patent 'cliff' and the evolution of IP evaluation" af Liza Porteus Viana, Intellectual Property Watch, 11.1.2011.

land udgjorde i gennemsnit næsten 9 % af BNP pr. indbygger i 2009⁶. IPR giver incitament til og beskytter investeringer i teknologisk forskning og udvikling (1,9 % af EU's BNP i 2008)⁷. Ophavsretsbaseerede kreative brancher (herunder software og databaseproduktion⁸, bog- og avisudgivelse⁹, musik¹⁰ og film¹¹) udgør 3,3 % af EU's BNP (2006)¹².

IPR styrer hverdagen

Patentbeskyttelse er f.eks. væsentlig, når det gælder udvikling af nye avancerede medicinpræparater eller medicinsk udstyr. De stadig mere avancerede tekniske anordninger som f.eks. smartphones eller tablet-pc'er, tredje og fjerde generation mobiltelefoni, forbrugerelektronik, mere miljøvenlige biler eller højhastighedstog bygger alle på tusindvis af patenter.

Beskyttelsen af varemærkeværdier (brand equity) stimulerer investeringer i produkters og tjenesters kvalitet og hjælper kunden med at genkende den relevante producent af varer og tjenester, herunder navnlig i sektorer, som er meget afhængige af varemærker og forbrugernes mærkeloyalitet. Det gælder bl.a. for sektorerne fødevarerprodukter, husholdningsprodukter, medicinalvarer, mode, sportsudstyr, kosmetik og forbrugerelektronik, eller for tjenester, der udbydes af telebranchen, rejse- og fritidsbranchen eller sportsbranchen. Inden for landbrugsfødevarersektoren sikrer de geografiske betegnelser og sortsbeskyttelsen beskyttelsen af kvalitetsprodukter og adgang til autentiske produkter i hele det indre marked. Ophavsret stimulerer skabelsen af kreativt indhold som software, bøger, aviser og tidsskrifter, videnskabelige publikationer, musik, film, fotografi, visuel kunst, computerspil eller software.

EU's IPR-system har givet EU's erhvervsliv en konkurrencefordel

Udviklingen af standarder som GSM og UMTS er europæiske succeshistorier, som bygger på en omhyggelig forvaltning af IPR. Disse europæiske standarder er udviklet til teknologier med verdensomspændende succes, takket være deres teknologiske overlegenhed og Europas fungerende IPR-system. EU-baserede virksomheder er stadig helt i front med licenser til de halvlederteknologier, der findes i mere end 90 % af de mobiltelefoner, der sælges verden over. Mange europæiske virksomheder genererer på nuværende tidspunkt en stor del af deres indtægter via udstedelse af licenser til deres porteføljer af intellektuelle ejendomsrettigheder.

---

⁶ Kilde: Eurobrand Study 2009, Country Review, <http://study.eurobrand.cc>

⁷ Kilde: Eurostat.

⁸ Software- og databaseproduktion er langt de største bidragydere i ophavsretsbranchen og tegner sig for ca. en fjerdel af omsætningen i disse brancher.

⁹ I henhold til sammenslutningen af europæiske forlæggere (FEP) beskæftiger bogforlagsbranchen 135 000 fuldtidsansatte og bidrager med ca. 24 mia. EUR til EU's BNP.

¹⁰ Ifølge IFPI er den samlede værdi af EU's marked for indspillet musik ca. 6 mia. EUR. Markedet for indspillet musik udgør ca. en femtedel af det samlede musikmarked, som har en værdi på næsten 30 mia. EUR.

¹¹ Produktion, distribution og visning af spillefilm og videoudlejning og salg udgør 10 % af ophavsretsomsætningen. Den audiovisuelle branche i EU producerer flere end 1 100 film om året og beskæftiger over 1 mio. personer. Kilde: Multi-Territory Licensing of Audiovisual Works in the European Union, KEA-undersøgelse, oktober 2010.

¹² Rapport om den europæiske konkurrenceevne, arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, SEK(2010) 1276 endelig.

Tempoet må fastholdes

Det økonomiske potentiale i forbindelse med IPR er i stadig stigende grad afhængig af forskellige IPR-indehaveres evne til at samarbejde og udstede licenser til teknologier, produkter og kreativt indhold, og til at udbyde nye produkter og tjenester til forbrugerne. Online-musiktjenester skal duplikere komplekse clearingprocesser for at være tilgængelige på tværs af landegrænserne. Det forudsætter holistiske og kohærente juridiske rammer for IPR. IPR-lovgivning skal i denne sammenhæng ses som et forvaltningsværktøj, som regulerer og optimerer samspillet mellem de tre vigtigste aktører: kreatører, tjeneste/indholdsudbydere og forbrugere. IPR-politikken bør derfor udformes som en "hjælpe Lovgivning", som gør det muligt at forvalte IPR på den mest effektive måde, hvorved der skabes de rette incitamenter for kreativitet og investeringer, innovative forretningsmodeller, fremme af den kulturelle mangfoldighed og den bredest mulige formidling af værker til gavn for samfundet som helhed.

Europa skal være verdensførende inden for innovative licensløsninger, så innovative teknologiske produkter, viden og kulturelle produkter kan udnyttes uden problemer. En IPR-hjælpe Lovgivnings fordele bør kunne udnyttes af alle aktører uanset størrelse. Små og mellemstore virksomheder burde kunne få lige så stor nytte af IPR som de største aktører på det indre marked. IPR-lovrammer vil også give alle kreative brancher et incitament til at trives og blomstre og dermed bidrage til en rigdom af kulturgoder, -tjenester og -udtryksformer.

Det indre marked er svaret

Opsplitningen af IPR-landskabet i EU har konsekvenser for væksten, jobskabelsen og konkurrenceevnen. Licenstransaktioner hindres af store omkostninger og retlig usikkerhed for kreatører, brugere og forbrugere. Det er en af grundene til at e-handel ikke har opfyldt sit fulde potentiale i EU og også til, at det oftest er de største aktører, der kan finde vej gennem regeljunglen og fuldt ud udnytte det indre markeds fordele. Høje transaktionsomkostninger er en hæmsko for innovation og kreativitet. Innovative små og mellemstore virksomheder har svært ved at få udbytte af IPR og udvikle IPR-baserede strategier. Udbredelsen af kulturelle varer og tjenester har slet ikke opfyldt det forhåndenværende potentiale.

De nuværende regler presses yderligere af, at det teknologiske fremskridt går stadig hurtigere, og det ændrer måden, hvorpå produkter og tjenester produceres, formidles og forbruges. Europa er ikke altid tilstrækkelig langt fremme, når det gælder at udbyde nye digitale tjenester. De retlige vanskeligheder med at digitalisere kulturarven, så den bliver tilgængelig online, kan fremkalde en "videnskløft", hvis problemerne ikke løses.

Håndhævelsen af IPR inden for EU og ved EU's ydre grænser er fortsat ikke god nok. I øjeblikket udgør udviklingen af nye teknologier en udfordring i form af at hindre uautoriseret brug af beskyttede værker. Indtil videre er EU's håndhævelsesrammer for intellektuelle ejendomsrettigheder ikke tilpasset det nye digitale miljø. I forbindelse med en generel overvejelse om tilpasning af EU-politikker til den digitale tidsalder må det sikres, at attraktive legale tilbud af digitalt indhold til rimelige priser udvikles parallelt med foranstaltninger, som styrker IPR-håndhævelsen. Fremme og beskyttelse af IPR standser desuden ikke ved EU's grænser. Det er nu et presserende spørgsmål på grund af globaliseringen af handelsstrømmene, og fordi IPR er et vigtigt aktiv for EU's konkurrenceevne på fremspirende markeder.

Fremme af innovation og stimulering af økonomisk vækst er fælles mål for lovgivning om intellektuelle ejendomsrettigheder og konkurrencelovgivning. En omfattende beskyttelse og håndhævelse af industrielle ejendomsrettigheder bør ledsages af en streng håndhævelse af konkurrencereglerne, så IPR ikke misbruges og dermed hindrer innovation eller udelukker nye markedsdeltagere, herunder navnlig små og mellemstore virksomheder.

En vision for håndtering af forandringer

Forvaltningen af EU's IPR-lovrammer bør moderniseres, navnlig med henblik på en forenkling af omkostninger og transaktioner, og således at retssikkerheden øges, herunder navnlig for små og mellemstore virksomheder. Herved bør der også anvendes nye teknologier og værktøjer som f.eks. maskinoversættelses- og søgeværktøjer.

Det bør tilstræbes at skabe den rette balance mellem beskyttelsen af rettigheder og adgangsmuligheder, dvs. der bør udvikles rimelige ordninger, som belønner og inspirerer kreatører og opfindere, samtidig med at det sikres, at varer og tjenester frit kan markedsføres og formidles, at andre grundlæggende rettigheder kan udøves, og at den kulturelle og sproglige mangfoldighed fremmes og bevares. Konsolideringen og strømliningen af IPR-forvaltningen bør gå hånd i hånd med en styrkelse af håndhæelsesværktøjerne, både på EU-niveau og på internationalt plan.

3. VIGTIGE POLITISKE INITIATIVER TIL AT IMØDEGÅ DE KOMMENDE UDFORDRINGER

3.1. Reform af patentsystemet i EU og dertil knyttede foranstaltninger

3.1.1. Et enhedspatent

Det aktuelle europæiske patentsystem er meget indviklet, opsplittet og dyrt. At få valideret et EU-patent i blot 13 medlemsstater kan koste op til ti gange mere end et tilsvarende patent i USA. Indtil nu ville små og mellemstore virksomheder, der ønsker at få eller bevare en patentbeskyttelse i alle 27 EU-medlemsstater i en periode på 20 år, i løbet af denne periode skulle betale ca. 200 000 EUR, hvoraf en stor del er omkostninger til oversættelse og omkostninger som følge af nødvendige transaktioner med nationale patentkontorer.

Der er dog iværksat foranstaltninger, som har til formål at indføre et enhedspatent for 25 medlemsstater inden for rammerne af det forstærkede samarbejde¹³. Efter vedtagelse af Rådets afgørelse om forstærket samarbejde¹⁴ har Kommissionen forelagt forslag til gennemførelsesforanstaltninger¹⁵. Den vil samarbejde med Europa-Parlamentet og de deltagende medlemsstater om at vedtage disse foranstaltninger hurtigst muligt. Det overordnede mål med enhedspatentet er, at virksomhederne får reduceret deres omkostninger væsentligt hurtigst muligt, og det vil også i høj grad bidrage til en forenkling af de administrative procedurer ved at fjerne kravet om en national validering af hvert patent.

---

¹³ KOM(2010) 790 endelig.

¹⁴ Rådets afgørelse 2011/167/EU af 10. marts 2011 om bemyndigelse til et forstærket samarbejde om indførelse af beskyttelse af et enhedspatent, EUT L 76 af 22.3.2011, s. 53.

¹⁵ KOM(2011) 215 endelig og KOM(2011) 216 endelig.

Herudover er udviklingen af maskinoversættelsessystemer et væsentligt punkt, som kan medvirke til at nedbringe de store oversættelsesomkostninger og gøre patentbeskyttelse til noget, som alle virksomheder har råd til uanset deres størrelse. Maskinoversættelser vil ikke kun give øget adgang til patentbeskyttelse, men også til oplysninger om patenter på forskellige sprog, lige fra ansøgningstidspunktet. Det er af stor betydning for formidlingen af teknologisk viden og for innovationsfremme generelt. I denne sammenhæng ser Kommissionen med tilfredshed og fremmer Den Europæiske Patentmyndigheds lancering af et maskinoversættelsesprogram for patentlydokumenter i 2010. Sigtet er at gøre maskinoversættelse tilgængeligt for de officielle sprog i de kontraherende lande i den europæiske patentkonvention, og det omfatter også alle officielle EU-sprog.

3.1.2. Enhedsordning for behandling af patentsager

Tvister om patenter må løses ved forskellige nationale domstole. Foruden at være meget dyrt og tidskrævende for patentindehaverne, risikerer denne opsplittning også at frembringe forskellige afgørelser i forskellige medlemsstater, hvilket skaber en retlig usikkerhed.

Indførelsen af et enhedspatent må ledsages af en passende domstolsordning, der imødekommer brugernes behov i patentsystemet. Hvis enhedspatentbeskyttelsen skal fungere korrekt i praksis, er det nødvendigt at indføre en passende domstolsordning, som giver mulighed for håndhævelse eller ophævelse af patenter i alle de deltagende medlemsstater, og som samtidig sikrer, at der træffes domstolsafgørelser af høj kvalitet, som giver virksomhederne retlig sikkerhed. Arbejdet vedrørende en særlig domstolsordning videreføres i øjeblikket, og der tages herved også hensyn til den nylige udtalelse fra EU-Domstolen (A-1/09) om, hvorvidt aftaleudkastet om Domstolen for Europæiske Patenter og EU-Patenter er foreneligt med traktaterne.

En enhedsordning for behandling af patentsager, som både ville gælde for europæiske samlepaterter (bundled patents) og europæiske enhedspatenter, ville mindske omkostningerne ved og tidsforbruget til sagsbehandlingen væsentlig, samtidig med at brugerne får øget retssikkerhed.

3.1.3. Et IPR-valoriseringsinstrument

Immaterielle aktiver kan udgøre op til tre fjerdedele af en virksomheds værdi¹⁶, og intellektuelle ejendomsrettigheder har nu en så stor finansiel synlighed og virkning, at transaktioner, som bygger på intellektuel ejendom, får stadig større betydning. Som følge heraf må virksomheder udvikle en passende forvaltning af immaterielle aktiver som patenter, varemærker og ophavsret.

Det Europæiske Råd opfordrede i sine konklusioner af februar 2011 Kommissionen til at undersøge mulighederne i forbindelse med oprettelse af et valoriseringsinstrument for intellektuelle ejendomsrettigheder på EU-plan, især med henblik på at lette små og mellemstore virksomheders adgang til vidensmarkedet. I denne sammenhæng henviser "valorisering" til en værdiansættelse i regnskabsmæssig forstand og til øgede muligheder for at udnytte IPR bedre og tiltrække investeringer.

Med sigte på en grundig undersøgelse af dette spørgsmål har Kommissionen iværksat til dybtgående analyse, som bl.a. omfatter en ekspertgruppe og en

---

¹⁶ Jf. pkt. 2 og fodnote 5.

gennemførlighedsundersøgelse. Dette arbejde vil give et generelt overblik over situationen og hjælpe Kommissionen ved overvejsen af mulighederne for at oprette et IPR-valoriseringsinstrument, f.eks. i form af en innovativ europæisk platform for IPR-vidensmarkedet, der letter overførsel og -handel. Kommissionen forelægger Det Europæiske Råd en meddelelse inden udgangen af 2011.

3.2. Modernisering af varemærkesystemet i Europa

Den nationale varemærkeregistrering i EU-medlemsstaterne har været harmoniseret i næsten 20 år¹⁷, og fællesskabsvaremærket blev indført for 15 år siden¹⁸. Varemærkesystemet i Europa kan opvise gode resultater. Det ses bl.a. i et nyt rekordantal EU-varemærkeansøgninger, der er indgivet i 2010 (flere end 98 000), og den forventede modtagelse i 2011 af ansøgning nr. én million, siden fællesskabsvaremærket blev indført i 1996. Fra interesseparternes side forlanges der dog efterhånden hurtigere, bedre og mere strømlinede varemærkeregistreringssystemer, som er mere konsistente, brugervenlige, offentligt tilgængelige og teknisk up-to-date. Hvis disse krav skal imødekommes, må varemærkesystemet i Europa moderniseres og tilpasses internettidsalderen.

I 2009 iværksatte Kommissionen en omfattende evaluering af, hvordan varemærkesystemet fungerer i Europa. Ud fra denne evaluering og en konsekvensanalyse vil Kommissionen i sidste kvartal af 2011 fremlægge forslag om en revision af både forordningen om fællesskabsvaremærket og varemærkedirektivet.

Formålet med revisionen er modernisere systemet, både på EU-niveau og nationalt niveau ved at gøre det mere effektivt, efficient og mere konsistent i sin helhed. Der vil blive lagt særlig vægt på mulighederne for: 1) at forenkle og fremskynde registreringsproceduren, under hensyntagen til kravene i informationssamfundet; 2) at øge retssikkerheden, f.eks. ved at gendefinere, hvad der kan være et varemærke; 3) at afklare omfanget af varemærkerettigheder bl.a. for varer i forskellige situationer på hele EU's toldområde; 4) at opstille rammer for et udvidet samarbejde mellem Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (OHIM) i Alicante og de nationale varemærkekontorer med henblik på at harmonisere den administrative praksis og udvikle fælles værktøjer, som f.eks. værktøjer, der give bedre muligheder for at udføre prioriterede søgninger, og gør det muligt at overvåge registeret for registrering af overtrædelser; 5) at bringe direktivet i bedre overensstemmelse med forordningen, herunder navnlig ved yderligere tilpasning af de retlige grunde til at afvise en registrering på europæisk niveau, og 6) at bringe grunde til afvisning og for sameksistens under både direktivet og forordningen i overensstemmelse med reglerne om geografiske betegnelser.

Under alle omstændigheder vil alle ændringer af forordningen om fællesskabsvaremærket, som Kommissionen foreslår, være i overensstemmelse med konceptet for det indre marked og bevare enhedskarakteren af denne vellykkede betegnelse for intellektuel ejendom.

---

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/95/EF af 22. oktober 2008 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varemærker, EUT L 299 af 8.11.2008, s. 25.

¹⁸ Rådets forordning (EF) nr. 207/2009 af 26. februar 2009 om EF-varemærker, EUT L 78 af 24.3.2009, s.1.

3.3. Opstilling af omfattende rammer for ophavsret i det digitale indre marked

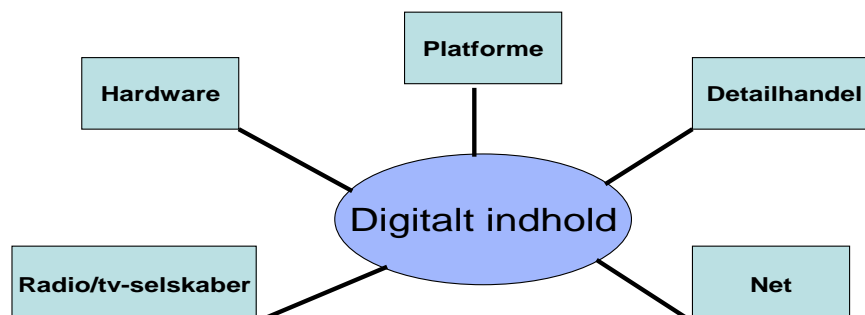
Internettet er grænseløst, men online-markederne i EU er stadig opsplittet af en række hindringer. Europa er fortsat en sammenstykning af nationale online-markeder, og der er tilfælde, hvor EU-borgere er ude af stand til at købe ophavsretsbeskyttede værker eller tjenester elektronisk i det digitale indre marked. Teknologien, den hurtige udvikling af digitale forretningsmodeller og online-kundernes tiltagende autonomi kræver en løbende vurdering af, hvorvidt de nuværende ophavsretsregler giver de rette incitament og giver rettighedshavere, rettighedsbrugere og kunder mulighed for at få fuldt udbytte af de muligheder, som den moderne teknologi frembyder.

Forfattere og andre kreatører forventer et rimeligt vederlag til gengæld for at bruge deres værker, uanset om det drejer sig om bøger, avisartikler, lydoptagelser, optræden, film eller fotografier. Det gælder også for forlag og producenter, som investerer i at producere og udbrede kreative værker. Der er ganske givet mulighed for at øge forfatteres og kreatørers indtægter, hvis et egnet ophavsretsmiljø letter licensaftaler og formidling af værker i et digitalt indre marked.

Der er absolut behov for europæiske forvaltningsrammer til at håndtere samspillet mellem kreatører, kommercielle brugere og forbrugere, hvis Europa skal kunne få fuldt udbytte af nye teknologier og den digitale markedsplads. Europa skal udvikle tjenester til brug i forbindelse med ophavsretlicensaftaler kombineret med netapplikationer og –værktøjer, der fremmer dynamiske kulturelle og kreative brancher, som giver millioner borgere mulighed for at bruge og dele offentliggjort viden og underholdning på en nem og lovlig måde i hele Unionen, uanset hvilken medlemsstat de er bosat i. I det følgende beskrives en række kommissionsinitiativer, som foreslås for at realisere dette mål.

3.3.1. *Forvaltning og håndtering af ophavsret på europæisk plan*

Uanset, hvilken teknologi der anvendes, bør reformer af ophavsret i det indre marked have form af "hjælpe Lovgivning", som giver den mest effektive anvendelse af ophavsret, og giver de rette incitament for kreativitet og investeringer, innovative forretningsmodeller og formidling af værker. De bør medvirke til at gøre et bredere og dybere repertoire tilgængeligt for alle forbrugere i hele EU. Den manglende tilgængelighed af online-tjenester for forbrugerne i visse medlemsstater bør afhjælpes ved at skabe stabile rammer for forvaltningen af ophavsret på europæisk plan, som vil kunne bruges til nye forretningsmodeller.

Etableringen af europæiske rammer for online-ophavsretlicensaftaler vil i høj grad stimulere det lovlige udbud af beskyttede kulturelle goder og tjenester i hele EU¹⁹. Moderne licensaftaleteknologi kan medvirke til at gøre et bredere udbud af online-tjenester tilgængeligt på tværs af grænserne eller endda skabe tjenester, som er tilgængelige i hele Europa²⁰.

Det er grunden til, at Kommissionen i 2011 vil fremlægge forslag om opstillingen af retlige rammer for kollektiv forvaltning af ophavsret, så der gives mulighed for multiterritoriale og paneuropæiske licensaftaler. Selv om det er ekstra vigtigt at fokusere på den grænseoverskridende forvaltning af ophavsret i online-miljøet på grund af udviklingen af den digitale markedsplads for kulturelle goder og tjenester, bør man ikke glemme forvaltningsstrukturerne for andre former af kollektivt forvaltede rettigheder.

De nye rammer bør omfatte fælles regler for forvaltning, gennemsigtighed og effektiv overvågning, herunder for kollektivt forvaltede indtægter. Klarere regler om ophavsretlicensaftaler og fordeling af indtægter vil i sidste ende skabe lige forhold for alle aktører: rettighedshavere, rettighedshaverorganisationer, tjenesteudbydere og forbrugere.

For at fremme udviklingen af nye online-tjenester, der omfatter en større del af verdensrepertoiret og er tilgængelige for en større del af de europæiske forbrugere, bør rammebestemmelserne give mulighed for at oprette europæiske "rettighedsmæglere", som kan indgå licensaftaler og forvalte verdens musikrepertoire for en række territorier, samtidig med at udviklingen af Europas kulturelle mangfoldighed sikres. Med dette mål for øje bør der oprettes en europæisk rettighedsforvaltningsordning, som kan håndhæves, og som fremmer grænseoverskridende licensaftaler. Grænseoverskridende forvaltning af ophavsret for online-

¹⁹ IFPI's musikrapport for 2010 viser, at europæerne i gennemsnit bruger mindre end 2 EUR på digital musik, medens tallet for Amerika er næsten 8 EUR og for Japan 7 EUR.

²⁰ EMusic, en af de førende tjenesteudbydere, findes i 27 medlemsstater og har et musikkatalog på 10 mio. numre. iTunes findes i 15 medlemsstater; 7digital og Vodafone findes i 12 medlemsstater; Nokia (OviMusic) findes i 11 medlemsstater; YouTube findes i 10 medlemsstater, og LastFM findes i 9 medlemsstater: <http://www.pro-music.org/Content/GetMusicOnline/stores-europe.php>.

tjenester forudsætter et højt niveau af teknisk ekspertise, infrastruktur og sammenkobling af elektroniske net. Der bør skabes betingelser, som sikrer, at alle operatører opfylder et højt tjenestestandardniveau for både rettighedshavere og –brugere, og for at sikre, at der ikke sker konkurrenceforvriddning.

En anden fremgangsmåde, som er en mere gennemgribende reform af ophavsretten på europæisk niveau, ville være at indføre en europæisk ophavsretskodeks. Det kunne inkludere en omfattende kodificering af de nuværende EU-direktiver om ophavsret med henblik på at harmonisere og konsolidere de rettigheder, der følger af ophavsret og beslægtede rettigheder, på EU-niveau. Det ville også give lejlighed til at undersøge, hvorvidt der er behov for en ajourføring eller harmonisering på EU-niveau af de nuværende undtagelser fra og begrænsninger af ophavsret i henhold til direktiv 2001/29/EF²¹. En kodeks ville bidrage til at afklare forholdet mellem forskellige eksklusive rettigheder, som rettighedshaverne har, og omfanget af undtagelser fra og begrænsning af disse rettigheder.

Kommissionen vil også undersøge mulighederne for at indføre en frivillig EU-ophavsretbetegnelse i henhold til artikel 118 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og dens potentielle virkninger for det indre marked, rettighedshavere og forbrugere.

Disse spørgsmål kræver yderligere undersøgelser og analyser. Kommissionen undersøger disse spørgsmål, bl.a. i forbindelse med den dialog med interesseparterne, der er planlagt i henhold til den digitale dagsorden for Europa, og aflægger beretning i 2012, herunder navnlig om, hvorvidt direktiv 2001/29/EF bør ajourføres.

3.3.2. *Teknologi- og databaseforvaltning*

Det allestedsnærværende Internet gør det stadig mere nødvendigt at forbedre praksis for kollektive licensaftaler. Teknologien kan være en rig kilde til pragmatiske løsninger, der kan tilpasse licensaftaler om ophavsret til Internettet og understøtte fordelingen af kollektivt forvaltede indtægter. Det er på denne baggrund, at Kommissionen vil støtte foranstaltninger, som giver nemmere og mere effektiv adgang til ophavsretsbeskyttede værker via innovative licensaftaleteknologier, certificering af licensaftaleinfrastruktur, identifikation og dataudveksling om faktisk brug og elektronisk dataforvaltning. Den vil opmuntre til og støtte projekter, som gennemføres af forskellige interesseparter med sigte på at udvikle automatiske og integrerede standardbaserede infrastrukturer til ophavsretsforvaltning²². Interoperable online-databaser vil medvirke til at identificere rettighedshavere og fremme udviklingen af licensaftaleinfrastruktur. Det er f.eks. meget vigtigt at sammenstille og have adgang til nøjagtige oplysninger om ophavsrettighedshaverne for musik i én autoritativ database, da det letter effektive grænseoverskridende licensaftaler og fordelingen af royalties til de relevante rettighedshavere i hele Europa på en konsekvent måde og også vil lette indgåelsen af licensaftaler for det europæiske repertoire i udlandet og den tilhørende fordeling af royalties

---

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet, EFT L 167 af 22.6.2001, s. 10.

²² Eksempler på sådanne initiativer omfatter bl.a. udviklingen af en global repertoiredatabase (GRD) og den automatiske adgangsprotokol (ACAP). Kommissionen støtter allerede ARROW-projektet (Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works), der sigter mod at identificere rettighedshavere og afklare et værks status, f.eks. om det er et forældreløst eller ikke længere handles.

blandt de europæiske rettighedshavere. Disse oplysninger bør være offentligt tilgængelige og give brugerne gennemsigtige oplysninger og dermed lette indgåelsen af licensaftaler.

3.3.3. *Brugerskabt indhold*

På baggrund af den hurtige udvikling af sociale netværks- og mediesteder, som afhænger af, at slutbrugerne skaber og uploader indhold online (blogs, podcasts, posts, wikis, mash-ups, fil- og videodeling), vil der blive lagt særlig vægt på at finde tilgange til håndtering af såkaldt brugerskabt eller brugergenereret indhold (UGC)²³. I tråd med sin overordnede tilgang går Kommissionen ind for en ansvarlig brug, samtidig med at det sikres, at brugerne får fuldt udbytte af nye interaktive online-tjenester.

Der er en voksende erkendelse af, at der er behov for løsninger, som gør det lettere og billigere for slutbrugere at benytte tredjeparters ophavsretsbeskyttede indhold i deres egne værker. Brugere, som lader ophavsretsbeskyttet materiale indgå i deres egne kreationer, som uploades på Internettet, skal have adgang til et enkelt og effektivt tilladelsessystem. Det er særlig påtrængende i forbindelse med "amatørbrugere", som ikke har skabt deres indhold med kommercielle mål for øje, men som alligevel kan blive sagsøgt, hvis de uploader materiale uden at have fået rettighedshaverens tilladelse. Tiden er kommet til at bygge på ophavsrettens stærke sider og bruge den som mellemlid mellem rettighedshavere og brugere af indhold på en ansvarlig måde. Kommissionen vil undersøge spørgsmålet yderligere, herunder også via kontakter med alle interesserede parter og navnlig i forbindelse med den nævnte dialog med interesseparterne, for at komme frem til en velafvejet balance mellem indholdsskabernes rettigheder og behovet for at tage hensyn til nye udtryksformer.

3.3.4. *Gebyrer for kopiering til privat brug*

For at det indre marked kan fungere korrekt må der skabes et forlig mellem gebyrer for kopiering til privat brug og varers fri bevægelighed, så der gives mulighed for en problemfri grænseoverskridende handel med varer, som der skal betales gebyr for ved kopiering til privat brug²⁴. Der vil blive gjort en ekstra indsats for at få fornyet gang i en interesseparts aftale, som tager udgangspunkt i et udkast til et aftalememorandum, der blev udhandlet af Kommissionen i 2009. På baggrund af de grænseoverskridende virkninger, som forskelligartede gebyrsystemer har for det indre marked, vil der i 2011 blive udpeget en højtstående mægler, som får til opgave at udforske forskellige muligheder for at harmonisere de metoder, der anvendes ved pålæggelsen af gebyrer, for at forbedre forvaltningen af gebyrer, herunder navnlig for den type udstyr, der er pålagt gebyrer, fastsættelsen af gebyrtakster og interoperabiliteten af de forskellige nationale systemer. En samordnet indsats fra alle sider for at løse udestående problemer burde kunne danne grundlag for et omfattende lovforslag på EU-niveau i 2012.

---

²³ Dette spørgsmål var blevet taget op i Kommissionens grønbog om ophavsret i vidensøkonomien og den efterfølgende meddelelse med samme navn (hhv. KOM (2008) 466 og KOM (2009) 532). Konklusionen var, at der var brug for yderligere undersøgelser af dette område.

²⁴ Gebyrer er betaling for optagere og tomme medier i nogle af de medlemsstater, der har indført en lovgivningsmæssig undtagelse for kopiering til privat brug. I henhold til Econlaw (2007) blev der i 2006 i EU indsamlet 453 mio. EUR i gebyrer for kopiering til privat brug for digitalt udstyr og databærere.

3.3.5. Adgang til den europæiske kulturarv og fremme af mediepluralitet

Det er en vigtig forudsætning for udviklingen af videnøkonomien, at det bliver lettere at bevare og formidle Europas rige kulturelle og intellektuelle arv, og at opmuntre til oprettelsen af europæiske digitale biblioteker. Der er brug for innovative løsninger på licensområdet for at fremme en problemfri deling af viden og kultur, som giver akademiske institutioner, virksomheder, forskere og privatpersoner mulighed for at bruge ophavsretligt beskyttet materiale på en lovlig måde, samtidig med at forfattere, forlag og andre kreatører modtager et vederlag for brugen af deres værker. I 2011 agter Kommissionen at sætte ind på to områder for at fremme digitaliseringen og tilrådighedsstillelsen af europæiske kulturelle institutioners samlinger (biblioteker, museer og arkiver). Det ene område er fremme af kollektive licensordninger for værker, som er ophavsretsbeskyttet, men som ikke længere handles. Det andet er europæisk lovgivning om identifikation og tilgængeliggørelse af "forældreløse værker"²⁵. En vellykket gennemførelse af disse to initiativer vil også fremme udviklingen af Europeana²⁶ som en online-plattform, hvor borgerne kan få adgang til den rige og mangfoldige europæiske kulturarv.

Kommissionen er også besluttet på at fortsætte samarbejdet med medlemsstaterne om at finde egnede løsninger på problemet med "bogmangel" til de mange millioner synshæmmede borgere. I øjeblikket findes kun en meget lille del af publikationerne i formater som blindskrift, bøger med stor skrift eller lydbøger. Kommissionen var for nylig mægler i forbindelse med et aftalememorandum²⁷ (underskrevet i september 2010), som letter den grænseoverskridende udveksling af værker i specialformater for at gøre dem tilgængelige for personer med et synshandicap. Aftalememorandummet indfører et system af "betroede mellemlid", som har til opgave at sørge for online-levering af materialer i specialformater på tværs af de nationale grænser. Kommissionen vil fortsætte samarbejdet med interesseparterne med sigte på at etablere et net af betroede mellemlid i hver medlemsstat. Det giver mulighed for en problemfri levering af materialer i specialformater i et sikkert miljø overalt i EU. Det system, der indføres ved aftalememorandummet vil blive revideret årligt for at konstatere om den grænseoverskridende udveksling af materialer i specialformater faktisk øges, eller om der er behov for at gøre mere på området.

Journalister er forfattere, og deres arbejde er vigtigt, ikke kun fordi de beretter om, kommenterer og fortolker den verden, vi lever i, men også fordi pressefriheden er et levende bevis på det pluralistiske og demokratiske europæiske samfund. Beskyttelse af journalisters forfatterrettigheder og sikring af deres ret til at afgøre, hvordan deres værker udnyttes, er derfor et centralt punkt, når det gælder at bevare en uafhængig, og professionel journalistik af høj kvalitet. Forlagene selv har en vigtig rolle som formidlere af forfatters, journalisters, forskeres, videnskabsfolks, fotografers og andre kreatørers værker. I denne sammenhæng er det vigtigt at sikre de rettigheder, som journalister og forlag har til brugen af deres værker på Internettet, navnlig på grund af den tiltagende mængde nyhedsindsamlings-tjenester. Kommissionen vil fortsat følge disse spørgsmål nøje i lyset af den lovgivningsmæssige og tekniske udvikling.

---

²⁵ Værker, som ikke handles, adskiller sig fra forældreløse værker ved at deres forfatter eller udgivere er kendt, men bøgerne kan ikke fås ad traditionel vej eller via de nye elektroniske handelskanaler. Forældreløse værker er værker, hvor forfatteren ikke kendes eller ikke kan kontaktes.

²⁶ <http://www.europeana.eu/portal/>.

²⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/copyright-infso/copyright-infso_en.htm#otherdocs.

Fri adgang som metode til at opnå størst mulig udbredelse af forskningsresultater er et forholdsvis nyt fænomen. Der findes forskellige måder at give fri adgang på, herunder navnlig udgivelser med fri adgang (f.eks. i tidsskrifter med fri adgang) og institutionelle eller emnebaserede samlinger, hvor forfattere selv kan arkivere deres værker. Det potentiale, der ligger i at give fri adgang for at øge adgangen til viden, anerkendes allerede i vide forskerkredse, og udforskningen af mulighederne fortsættes²⁸.

3.3.6. *Udøvende kunstneres rettigheder*

Kommissionen er besluttet på at sikre, at alle former for kreativitet belønnes. I en tid, hvor multimedieformater stortrives, sker det ofte, at udøvende kunstnere, herunder også professionelle kunstnere, ikke anerkendes eller belønnes efter fortjeneste for deres kreative bidrag til et kunstnerisk værk. En måde at sikre lige forhold for alle kreatører er at bringe beskyttelsen af udøvende kunstnere i musikbranchen i bedre overensstemmelse med beskyttelsen af forfattere. Kommissionen har fremsat forslag herom²⁹ og forventer, at det vedtages i nær fremtid. Fordelene ved dette tidlige tiltag – der er et led i Kommissionens overordnede ophavsretspolitik – vil også gælde for producenter, og deres øgede indtægter fra navnlig Internettet vil opmuntre nye talenter og give incitamenter til at investere i ny musik.

3.3.7. *Audiovisuelle værker*

De rette betingelser for uhindrede, lette og teknisk neutrale løsninger for grænseoverskridende og paneuropæisk licenstildeling inden for den audiovisuelle sektor vil hjælpe indholdsproducenter med at øge udbuddet af indhold til gavn for Europas borgere. Kommissionen vil i 2011 igangsætte en høring om online-distribution af audiovisuelle værker med sigte på at kunne aflægge beretning herom i 2012. Høringen tager bl.a. fat på ophavsret, video-on-demand-tjenester og deres indføjelser i mediekronologien, grænseoverskridende licenser til radio/tv-tjenester, licensordningens effektivitet og fremme af europæiske værker. Grønbogen om audiovisuelle tjenester vil også beskæftige sig med audiovisuelle forfatters status, og hvordan de får deres del af online-indtægterne.

3.3.8. *Kunstneres følgeret*

I oktober 2011 aflægger Kommissionen beretning om gennemførelsen og virkningerne af direktivet om følgeret³⁰. Kommissionen gennemfører i øjeblikket en offentlig høring for at belyse en lang række spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen af direktivet, herunder direktivets virkning på det indre marked og på EU-markedets konkurrencedygtighed inden for moderne og nutidig kunst, virkningen af indførelsen følgeret i de medlemsstater, som ikke

---

²⁸ I den digitale dagsorden for Europa (s. 23) understreges det, at videnoverførsel bør styres effektivt og støttes af passende finansieringsinstrumenter, og offentligt finansieret forskning bør formidles bredt, ved at videnskabelige data og dokumenter offentliggøres efter principperne om fri adgang. I meddelelsen om innovation i EU udtrykte Kommissionen, at den vil fremme åben adgang til resultaterne af offentligt støttet forskning og at den vil gøre den åbne adgang til publikationer til et overordnet princip for de projekter, der finansieres af EU's forskningsrammeprogrammer (forpligtelse nr. 20).

²⁹ KOM(2008) 464 endelig.

³⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/84/EF af 27. september 2001 om følgeret for ophavsmanden til et originalkunstværk, EFT L 272 af 13.10.2001, s. 32.

havde nogen følgeret i den nationale lovgivning før direktivets ikrafttræden³¹, og fremme af kunstnerisk kreativitet.

3.4. Spørgsmålet om supplerende beskyttelse af immaterielle aktiver

Den nuværende EU-lovgivning om beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder suppleres af nationale regler om visse metoder vedrørende "konkurrence i lovens udkant", der ofte ligger på grænsen mellem beskyttelsen af industriel ejendomsret og andre lovområder.

3.4.1. Forretningshemmeligheder og piratkopiering

Et eksempel herpå er beskyttelsen af forretningshemmeligheder³². Forretningshemmeligheder er værdifulde immaterielle aktiver i en virksomhed og kan f.eks. være en teknologi, en forretnings- eller markedsføringsstrategi, en datasamling (f.eks. en kundeliste) eller en opskrift. Medlemsstaternes regler på området og beskyttelsesniveauet i EU som helhed varierer betydeligt.

En række medlemsstater har særlige civile retlige bestemmelser om forretningshemmeligheder: Bulgarien, Tjekkiet, Danmark, Estland, Tyskland, Italien, Litauen, Polen, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Spanien og Sverige. Nogle af disse lande har også strafferetlige sanktioner. Der er dog et betydeligt antal medlemsstater, som ikke har nogen særlige civile retlige bestemmelser om forretningshemmeligheder: Belgien, Cypern, Det Forenede Kongerige, Irland, Finland, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Rumænien og Frankrig (dog regulerer den franske lov om intellektuel ejendom visse aspekter af det). Forretningshemmeligheder kan dog beskyttes, i hvert fald delvis, med andre metoder som f.eks. med et generelt forbud mod illoyal konkurrence eller via erstatningsretten, aftaleretten, arbejdsretten og strafferetten.

De store forskelle i de enkelte landes lovgivning for så vidt angår arten og omfanget af beskyttelse af forretningshemmeligheder og i klagemuligheder og retsmidler fører uundgåeligt til forskellige niveauer af beskyttelse; deraf følger at nogle virksomheder – afhængigt af deres placering – er bedre udstyret end andre til at klare sig i en informationsbaseret økonomi. I de senere år er forretningshemmeligheder blevet stadig mere sårbare over for spionageangreb udefra³³, navnlig på grund af den udbredte dataudveksling og brugen af Internettet, og truslerne mod dem internt i virksomhederne bliver også stadig større; ifølge en undersøgelse i den private sektor er medarbejderes tyveri af følsomme oplysninger f.eks. ti gange dyrere end et hændeligt tab af oplysninger, beregnet pr. tilfælde³⁴. I andre situationer kan en virksomhed dog også påberåbe sig forretningshemmeligheder for at unddrage kritiske oplysninger og hindre innovation og teknisk udvikling hos konkurrenterne. Det er et meget

---

³¹ Nogle medlemsstater har i øjeblikket en undtagelse fra at anvende følgeretten på værker af afdøde kunstnere, som udløber den 1. januar 2012. Handlen med værker, som er omfattet af retssuccessorers følgeret, er fire gange så stor som handlen med levende kunstners værker. Under disse omstændigheder vil Kommissionens rapport være af en prospektiv karakter.

³² Forretningshemmeligheder er knowhow, som ikke eller endnu ikke er registeret som en industriel ejendomsrettighed, men reelt eller potentielt er værdifuld for ejeren og ikke umiddelbart kendt af eller tilgængelig for offentligheden, og som ejeren har gjort en rimelig indsats for at holde hemmelig.

³³ Se f.eks. Bundesministerium des Innern, Verfassungsschutzbericht 2009, som findes på http://www.bmi.bund.de/SharedDocs/Downloads/DE/Broschueren/2010/vsb2009.pdf?__blob=publicationFile.

³⁴ Forrester Consulting (undersøgelse udført for RSA og Microsoft), 'The Value of Corporate Secrets: How Compliance and Collaboration Affect Enterprise Perceptions of Risk.', marts 2010, findes på adressen: http://www.rsa.com/go/press/RSATheSecurityDivisionofEMCNewsRelease_4510.html.

komplekst spørgsmål med mange forskellige implikationer, så Kommissionen har behov for yderligere overvejelser og for at indsamle omfattende dokumentation, inden den lægger sig fast på en eventuel fremgangsmåde.

Et andet område af interesse er beskyttelsen mod såkaldte piratkopier eller look-alikes³⁵. Piratkopier er udformet, så de ligner bestående produkter fra velrenommerede varemærker, samtidig med at de opviser visse forskelle, som forhindrer dem i at blive klassificeret som forfalskninger. De kan vildlede forbrugere, som ved indkøb enten ikke lægger tilstrækkelig mærke til varens udseende, eller som ikke kender det pågældende varemærke godt nok til at opdage forskellene.

Også dette fænomen håndteres forskelligt i medlemsstaterne, som anvender forskellige koncepter og beskyttelsesniveauer. Nogle medlemsstater har særlige bestemmelser om piratkopiering i deres lovgivning om illoyal konkurrence (Østrig, Tyskland, Tjekkiet og Spanien), og i andre er piratkopiering omfattet af en samleklausele eller en generel klausul om forbud mod illoyal konkurrence (Belgien, Danmark, Finland). I nogle medlemsstaters lovgivning er der ingen bestemmelser om illoyal konkurrence, der finder anvendelse på piratkopiering, og det er et rent civilretsligt spørgsmål, hvor der gælder særlige bestemmelser (Italien), eller bestemmelser, som generelt vedrører erstatningsretten (Frankrig, Nederlandene). Endelig er der i Det Forenede Kongerige ingen lovgivning om illoyal konkurrence, og der er ingen særlige bestemmelser om piratkopiering: Der er derfor store forskelle på, hvor effektiv beskyttelsen er.

Kommissionen har igangsat arbejde for at kunne fastslå den økonomiske virkning af den nuværende opsplittede lovgivning med sigte på at beskytte forretningshemmeligheder og bekæmpe anden "konkurrence i lovens udkant" som f.eks. piratkopiering. I dette arbejde indgår der en omfattende ekstern undersøgelse og en høring af interesseparterne med sigte på at studere de faktiske økonomiske og samfundsmæssige virkninger af disse metoder. Der vil også blive foretaget en evaluering af de forventede økonomiske gevinster som følge af en EU-løsning på disse områder.

3.4.2. *Geografiske betegnelser for ikke-landbrugsprodukter*

Geografiske betegnelser er et værktøj, som sikrer, at der er en forbindelse mellem et produkts kvalitet og dets geografiske oprindelse. Det giver mulighed for nichemarkedsføring, varemærkeudvikling og markedsføring ud fra et godt omdømme.

Til beskyttelse af ikke-landbrugsprodukter har medlemsstaterne dog andre retssystemer (f.eks. i konkurrence- og forbrugerbeskyttelseslovgivning eller via kollektiv- eller kvalitetsmærker), og kun en tredjedel af dem har udformet specifik lovgivning, der behandler geografiske betegnelser som en særlig intellektuel ejendomsrettighed. Denne opsplittning af lovgivningen, som skal beskytte geografiske betegnelser for ikke-landbrugsprodukter, kan have en negativ virkning på det indre markeds funktion. Derudover er beskyttelse af geografiske betegnelser for ikke-landbrugsprodukter også et vigtigt spørgsmål i bilaterale og multilaterale handelsforhandlinger med tredjelande.

Kommissionen er ved at lancere en gennemførlighedsundersøgelse af spørgsmålet om geografiske betegnelser for ikke-landbrugsprodukter og ikke-fødevarerprodukter, som

---

³⁵ Omtales i visse jurisdiktioner som "slaviske efterligninger".

inddrager alle lovområder. Arbejdet skal navnlig tilvejebringe en analyse af det bestående regelværk i medlemsstaterne, en dybtgående vurdering af interesseparternes behov og de potentielle økonomiske virkninger af beskyttelse for geografiske betegnelser for ikke-landbrugsprodukter. Med udgangspunkt i resultaterne af dette arbejde og efter yderligere overvejelser og indhentning af oplysninger afstikker Kommissionen en kurs for det videre arbejde.

3.5. Styrket bekæmpelse af varemærkeforfalskning og piratkopiering³⁶

Produkter og tjenester, der bygger på intellektuelle ejendomsrettigheder, kan være svære og dyre at udvikle, men nemme at kopiere og reproducere. Organiseret krænkelser af IPR i stor stil er blevet et globalt fænomen og giver anledning til bekymring overalt i verden. Den seneste OECD-undersøgelse (2009) skønner at den internationale handel i forfalskede varer voksede fra lidt over 100 mia. USD i 2000 til 250 mia. USD i 2007³⁷. Ifølge OECD er dette beløb er større end bruttonationalproduktet i omkring 150 økonomier. De tal, som Europa-Kommissionen har offentliggjort om de nationale toldmyndigheders arbejde viser, at antallet af registrerede sager, hvor varer formodedes at krænke IPR, steg fra 26 704 i 2005 til 43 572 i 2009 - en stigning på over 60 % på fem år³⁸.

Krænker af EU-kreatørers IPR berøver dem deres belønning, skaber hindringer for innovation, skader konkurrenceevnen, koster arbejdspladser, mindsker de offentlige finanser og udgør muligvis en trussel mod EU-borgernes sundhed og sikkerhed. En undersøgelse gennemført af Centre for Economics and Business Research (CEBR) understreger, at tabene på grund af varemærkeforfalskning og piratkopiering kunne mindske EU's BNP med 8 mia. EUR årligt³⁹. Varemærkeforfalskning genererer også store gevinster for organiserede kriminelle grupper og skaber forstyrrelser i det indre marked ved at opmuntre til ulovlige metoder i virksomhederne⁴⁰.

EU er begyndt at tackle problemet via civilretlige foranstaltninger, som giver rettighedshavere mulighed for at håndhæve deres intellektuelle ejendomsret⁴¹, via EU's toldforordning nr. 1383/2003⁴², som giver mulighed for at tilbageholde varer, som mistænkes for at krænke IPR, ved EU's ydre grænser, og ved at lancere det europæiske observationscenter for varemærkeforfalskning og piratkopiering⁴³ i 2009. Observationscentrets vigtigste mål at

---

³⁶ Udtrykket "varemærkeforfalskning og piratkopiering" forstås således, at det omfatter overtrædelsen af alle intellektuelle ejendomsrettigheder som anført i Kommissionens erklæring vedrørende artikel 2 i direktiv 2004/48/EF, EUT L 94 af 13.4.2005, s. 37.

³⁷ OECD, Magnitude of counterfeiting and piracy of tangible products – november 2009 update, http://www.oecd.org/document/23/0,3343,en_2649_34173_44088983_1_1_1_1,00.html.

³⁸ http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/statistics/index_en.htm.

³⁹ CEBR (2000), The Impact of Counterfeiting on four main sectors in the European Union, Centre for Economic and Business Research, London.

⁴⁰ Jf. f.eks. Europol, "OCTA 2011 - EU Organised Crime Threat Assessment", [http://www.europol.europa.eu/publications/European_Organised_Crime_Threat_Assessment_\(OCTA\)/OCTA2009.pdf](http://www.europol.europa.eu/publications/European_Organised_Crime_Threat_Assessment_(OCTA)/OCTA2009.pdf).

⁴¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/48/EF af 29. april 2004 om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder, EUT L 157 af 30.4.2004, s. 16.

⁴² Rådets forordning (EF) nr. 1383/2003 af 22. juli 2003 om toldmyndighedernes indgriben over for varer, der mistænkes for at krænke visse intellektuelle ejendomsrettigheder, og om de foranstaltninger, som skal træffes over for varer, der krænker sådanne rettigheder, EUT L 196 af 2.8.2003, s. 7.

⁴³ Se meddelelsen om bedre håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i det indre marked af 11. september 2009, KOM (2009) 467.

indsamle og indberette oplysninger om de økonomiske og samfundsmæssige virkninger af forfalskninger og piratkopiering og at skabe en platform for nationale myndigheders repræsentanter og interesseparter, hvor de kan udveksle ideer, ekspertise og bedste praksis.

Succesen med disse første foranstaltninger viser, at EU er på rette vej. Observationscentrets første arbejde har udløst positive reaktioner hos Europa-Parlamentet, medlemsstaterne og de berørte parter i den private sektor. Reaktionen viser dog også, at der er behov for at udvide den nuværende indsats. Desuden bekræftede Kommissionens rapport fra december 2010⁴⁴ om anvendelsen af direktivet om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder, at der er behov for at styrke de eksisterende lovrammer for håndhævelse og supplere disse med frivillige ordninger mellem de berørte parter. Endelig blev det ved revisionen af EU's toldforordning, som også omfattede en offentlig høring i 2010, konkluderet, at lovgivningen bør revideres for at udvide omfanget af toldkontrollen og for at afklare nogle procedurer med henblik på at beskytte lovlydige handlendes interesser.

3.5.1. Oplysning af offentligheden

Forbrugerne er sjældent klar over værdien af IPR og de negative økonomiske og samfundsmæssige virkninger af varemærkeforfalskning og piratkopiering eller de potentielle farer ved forfalskede produkter⁴⁵. Bedre oplysning af offentligheden er derfor en vigtig faktor i en vellykket strategi vedrørende intellektuel ejendomsret. Herudover har Europa-Parlamentet opfordret Kommissionen, medlemsstaterne og interesseparterne til at højne forbrugernes oplysningsniveau, herunder navnlig unge menneskers, og gøre dem i stand til at forstå, hvad der står på spil i forbindelse med intellektuel ejendomsret⁴⁶.

Kommissionen vil derfor i nært samarbejde med Europa-Parlamentet og berørte parter sætte ind på at fremme passende oplysningskampagner. Det europæiske observationscenter for varemærkeforfalskning og piratkopiering forventes også at bidrage til dette mål.

3.5.2. En mere bæredygtig struktur for det europæiske observationscenter for varemærkeforfalskning og piratkopiering og nye opgaver

En løsning af problemet forudsætter en solid dokumentation af dets omfang, mere viden om oprindelsesstederne for forfalskede og piratkopierede varer, om distributionskanalerne og om de forskellige involverede aktører. Eftersom situationen skifter hurtigt, navnlig i online-miljøet, er det også nødvendigt med mere samarbejde mellem interesseparter og offentlige myndigheder.

Kommissionen foreslår derfor at udvide de opgaver, som i øjeblikket er overdraget det europæiske observationscenter for varemærkeforfalskning og piratkopiering. Fremover bør disse opgaver også omfatte udformning og tilrettelæggelse af oplysningskampagner, tilrettelæggelse af passende uddannelsesforanstaltninger for håndhævelsesmyndigheder, forskning i innovative håndhævelses- og detekteringssystemer, som på den ene side giver

---

⁴⁴ KOM (2010) 779, http://ec.europa.eu/internal_market/iprenforcement/directives_en.htm.

⁴⁵ En Eurobarometer-undersøgelse fra 2009, som blev gennemført af DG MARKT (findes på adressen: http://ec.europa.eu/public_opinion/) viste kun mellem 55 % (LT og DK) og 84 % (FR) af forbrugerne er klar over, at der findes EU-lovgivning om varemærkeforfalskning og piratkopiering. Det var et meget lavere oplysningsniveau end for andre politikområder. Undersøgelsen viste desuden at en ud fem EU-borgere ved mindst en lejlighed havde købt et forfalsket produkt, uden at det havde været hensigten.

⁴⁶ Europa-Parlamentet, betænkning af 22. september 2010 (2009/2178(INI)).

legalt udbudte varer mulighed for at være så innovative og attraktive som muligt, og på den anden side giver mulighed for en mere effektiv håndhævelsesindsats over for forfalskning og piratkopiering (f.eks. sporbarhedssystemer), og koordinering af det internationale samarbejde om kapacitetsopbygning med internationale organisationer og tredjelande. Til dette formål har observationscentret brug for en mere bæredygtig struktur i form af ekspertise, ressourcer og teknisk udstyr. Observationscentrets opgaver bør derfor lægges over til Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (OHIM), der – i forbindelse med disse opgaver – bør have mandat til at dække alle kategorier af IPR.

OHIM vil i denne sammenhæng også forbedre det daglige samarbejde mellem håndhævelsesmyndigheder og samarbejdet med private interesseparter, bl.a. ved at opbygge et nyt elektronisk net for informationsudveksling og et tidligt varslingsystem for forfalskede og piratkopierede produkter. En ekstern undersøgelse, som kortlagde de nuværende it-systemer, som kunne anvendes til at opbygge et sådant net, blev offentliggjort af Kommissionen i 2010⁴⁷. Undersøgelsen vil blive brugt som input ved yderligere drøftelser og vurderinger med sigte på at finde omkostningseffektive løsninger og skabe synergieffekter med bestående systemer og igangværende projekter, så der kan forelægges et koncept for det elektroniske net ved udgangen af 2012. Nettet skal drives i fuld overensstemmelse med EU's databeskyttelseslovgivning.

3.5.3. *Revision af IPR-håndhævelsesdirektivet*

Parallelt hermed agter Kommissionen at revidere IPR-håndhævelsesdirektivet 2004/48/EF i foråret 2012. Den nyligt offentliggjorte rapport om anvendelsen af IPR-håndhævelsesdirektivet⁴⁸ viser, at udfordringen ligger i at bringe IPR-håndhævelsen på højde med det digitale miljø. Kommissionen vil udpege måder, hvorpå der kan skabes rammer, som navnlig giver mulighed for at bekæmpe krænkelse af IPR via Internettet mere effektivt. Alle ændringer bør have til formål at bekæmpe krænkelse ved kilden og med dette mål for øje at fremme samarbejdet mellem mellemliddene, f.eks. udbydere af internettjenester, og samtidig være forenelige med målene for bredbåndspolitikker og ikke påvirke slutbrugernes interesser. Kommissionen vil sikre, at sådanne ændringer overholder alle grundlæggende rettigheder, der er anerkendt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herunder navnlig også retten til privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger, ytrings- og informationsfriheden og adgangen til effektive retsmidler⁴⁹.

Også parallelt hermed vil Kommissionen fortsætte sin bestræbelser – på grundlag af det aftalememorandum, som blev underskrevet af interesseparterne den 4. maj 2011⁵⁰ – på at udforske i hvilket omfang navnlig salget af forfalskede produkter over Internettet kan nedbringes ved hjælp af frivillige foranstaltninger, som inddrager de parter, der berøres mest heraf (rettighedshavere, internetplatforme og forbrugere).

3.6. *IPR i international sammenhæng*

Stigningen i den internationale handel har givet den internationale dimension af IPR en central rolle. Globaliseringen giver Europa enorme muligheder for at eksportere sine IP-intensive produkter, tjenester og knowhow i handel med tredjelande. Samtidig skaber

---

⁴⁷ Se http://ec.europa.eu/internal_market/iprenforcement/documents_en.htm.

⁴⁸ http://ec.europa.eu/internal_market/iprenforcement/directives_en.htm.

⁴⁹ Retten til intellektuel ejendom er anerkendt som en grundlæggende ret i charterets artikel 17, stk. 2.

⁵⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/iprenforcement/stakeholders_dialogues_en.htm#Sale.

væksten i krænkelse af den intellektuelle ejendomsret et behov for at fokusere på en robust global håndhævelsesstrategi, der er i overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder.

Europa-Parlamentet bemærkede i en resolution⁵¹, at "den største udfordring for det indre marked ligger i bekæmpelsen af krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder ved EU's ydre grænser og i tredjelande".

Dette ræsonnement lå allerede til grund for udviklingen af Kommissionen strategi fra 2004: "Strategi for håndhævelse af intellektuel ejendomsret i tredjelande"⁵², som i øjeblikket revideres. Herudover er Kommissionen besluttet på at sikre sammenhængen mellem sin IPR-politik og målene for udviklingspolitikken⁵³.

3.6.1. *Multilaterale initiativer, herunder koordinering med internationale organisationer*

Kommissionen vil forfølge sit mål om at skabe mere respekt for IPR-standarde på internationalt niveau ved at forbedre samarbejdet i praksis og kontakterne med tredjelande i internationale fora, herunder navnlig via arbejdet i WIPO, WTO og UPOV, der sigter mod at forbedre beskyttelsen og håndhævelsen af IPR på globalt niveau. Det vil bidrage til at fremme den teknologiske innovation og overførsel og udbredelse af teknologi til gensidig fordel for producenter og brugere af teknisk viden og på en måde, der sikrer social og økonomisk velfærd og balance mellem rettigheder og forpligtelser⁵⁴. I øjeblikket mangler der ofte en tilstrækkelig koordinering af indsatsen fra EU's side og fra internationale organisationers side, hvilket gør dem mindre effektive⁵⁵.

Inden for rammerne af WIPO vil Kommissionen fortsætte med at støtte en storstilet ratificering af WIPO's internettraktater fra 1996 og deres korrekte gennemførelse i national lovgivning. Den vil også fremme bestræbelser på at frembringe passende værktøjer til at vurdere ophavsretssystemers funktion. Den vil støtte den igangværende indsats for at bekæmpe det verdensomspændende problem med piratudnyttelse af tv-signaler og gentransmission af sådanne signaler. Kommissionen vil også fordoble indsatsen for at få gennemført en WIPO-aftale om grænseoverskridende levering af materialer i specialformater, der er skræddersyet til personer med læsebesværs behov i tråd med målene for FN-konvention om handicappedes rettigheder. EU foreslog allerede i juni 2010 WIPO en fælles henstilling vedrørende forbedret adgang til ophavsretligt beskyttede værker for personer med læsebesvær.

På internationalt plan har patentlovtraktaten allerede harmoniseret og strømlinet de formelle procedurer vedrørende nationale og regionale patentansøgninger og patenter. EU vil derfor fortsætte med at støtte drøftelser i WIPO om en omfattende patentlovgivningsharmonisering.

---

⁵¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P7-TA-2010-0340>.

⁵² EUT C 129 af 26.5.2005.

⁵³ På linje med artikel 21 i TEU og artikel 208 i TEUF.

⁵⁴ Artikel 7 TRIPS-aftalen fra 1994. Kommissionen vil fuldt støtte gennemførelsen af de forpligtelser, der blev indgået i Istanbul den 13. maj 2011 og sigter mod at tilvejebringe fleksibilitet i beskyttelsen af folkesundheden, og herunder navnlig at øge adgangen til medicin til alle, og fremme bistanden til udviklingslande i denne forbindelse, samtidig med at det sikres, at fleksibiliteten er afbalanceret i forhold til rettighedshaveres legitime interesser.

⁵⁵ Se f.eks. resultaterne af ADE-undersøgelsen, iværksat af GD TRADE: 'Evaluation of the Intellectual Property Rights Enforcement Strategy in Third Countries', November 2010, http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=180&langId=en.

Det vil forbedre patenters kvalitet og mindske omkostningerne til gavn for brugerne af patentsystemet i hele verden.

EU burde også kunne ratificere handelsaftalen vedrørende bekæmpelse af varemærkeforfalskning (ACTA)⁵⁶, når den er blevet underskrevet af aftalparterne i løbet af 2011. ACTA-aftalen, som er helt i overensstemmelse med EU-lovgivningen er et vigtigt skridt i retning af en forbedret international bekæmpelse af IPR-krænkelser i samarbejde med lande, som har samme problemer og synspunkter. Kommissionen vil forelægge sit forslag til en EU-afgørelse om underskrivelse af aftalen i de kommende uger.

3.6.2. Bilaterale forhandlinger og samarbejde med tredjelande om beskyttelsen af intellektuel ejendom

EU vil fortsætte med at forhandle IPR-bestemmelser i sine frihandelsaftaler med tredjelande. Ved forhandlingerne af frihandelsaftaler bør IPR-bestemmelser i videst muligt omfang give den samme IPR-beskyttelse som i EU, samtidig med at der tages hensyn til udviklingsstadiet i de berørte lande. Samarbejde via politiske og tekniske dialoger udgør også del af EU's strategi for de handelsrelaterede elementer af IPR.

Der må også findes en god balance mellem beskyttelsen af IPR i tredjelande og adgang til viden. IPR-politik kan støtte en bæredygtig vækst for alle, hvis den indgår som led i en overordnet udviklingsstrategi med sigte på at forbedre forretningsmiljøet, fremme forskning tilpasset udviklingsbehov og sikring af, at der tages tilstrækkeligt hensyn til sundheds-, biodiversitets- og fødevarerikkerhedsmål. Et af de vigtigste punkter er teknologioverførsel til rimelige priser, som opfylder de grundlæggende behov for befolkningerne i de mindst udviklede lande. Hvis en sådan overførsel skal finde sted, er EU og medlemsstaterne nødt til at genoverveje de incitamenter, de giver til deres virksomheder eller institutioner med henblik på at fremme og opmuntre til innovation og teknologioverførsel til gavn for de mindst udviklede lande. Et eksempel på en muligt metode hertil er pilotprojektet Global Access in Action, der er et partnerskab med deltagelse af WIPO, og som tager sigte på at fremme bedste praksis inden for licensaftaler vedrørende intellektuel ejendomsret til gavn for de mindst udviklede lande, uden at det ødelægger vigtige kommercielle markeder for rettighedshaverne⁵⁷. Der er i denne sammenhæng brug for yderligere overvejelser om, hvorvidt det bør tilstræbes at undtage de mindst udviklede lande fra TRIPS-forpligtelserne i tiden efter 2013.

Udviklingslande og nye vækstøkonomier er særlig sårbare over for krænkelser af IPR og benyttes sommetider af komplekse kriminelle net som fremstillings- og distributionsbaser. Uddannelsesforanstaltninger og kapacitetsopbygningsaktiviteter fra EU's side er derfor vigtige for at støtte disse lande i deres kamp mod organiseret krænkelser af intellektuelle ejendomsrettigheder. Sådanne tiltag vil blive fremmet af Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (OHIM) som led i arbejdet inden for det europæiske observationscenter for varemærkeforfalskning og piratkopiering og gennem andre programmer, som forvaltes af

---

⁵⁶ ACTA-aftalen (available at <http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/trade-topics/intellectual-property/anti-counterfeiting/>) er baseret på TRIPS-aftalen fra 1994 om forbedrede globale standarder for håndhævelsen af IPR. Den handler om måden, hvorpå virksomheder og enkeltpersoner kan håndhæve deres rettigheder i retten, ved grænserne og på Internettet.

⁵⁷ "Global Access In Action"-projektet er skabt af World Economic Forum Global Agenda Council on IP og støttes af WIPO and andre offentlige og private partnere, <http://globalaccessinaction.org>.

Kommissionen. Samarbejdet på dette område vil blive fokuseret på de lande, hvor der kan forventes den største virkning på håndhævelseskapaciteten og den største nytteværdi.

3.6.3. Forbedret IPR-beskyttelse og -håndhævelse ved EU's grænser

Toldmyndighederne har enestående muligheder for at træffe effektive foranstaltninger ved EU's grænser. EU's toldhandlingsplan til bekæmpelse af krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder for perioden 2009-2012⁵⁸ fastsætter prioriteringer for Kommissionens og medlemsstaternes foranstaltninger for at styrke håndhævelsen af toldforanstaltninger. I den forbindelse er Kommissionen i færd med at udarbejde et forslag til en ny forordning, der skal erstatte forordning 1383/2003 med henblik på at styrke håndhævelsen, samtidig med at procedurerne strømlines. En central EU-database kaldet COPIS er under udvikling og skal lagre alle virksomheders ansøgninger om toldmyndighedernes indgriben, som anført i forordningen. De nationale toldmyndigheder og Kommissionen bør gøre en fælles indsats for at håndhæve IPR på en effektiv måde. Kommissionen vil f.eks. nedsætte en ekspertgruppe og etablere et netværk af nationale toldmyndighedskontaktpunkter for at forhindre import af IPR-krænkende produkter, der sælges via Internettet.

Herudover indebærer bekæmpelse af IPR-krænkelser ved grænsen også, at eksporten af ulovlige varer til EU forhindres. Kommissionen og medlemsstaterne samarbejder aktivt med toldmyndigheder i både kildelande og andre forbrugerlande gennem særlige initiativer som f.eks. EU/Kina-handlingsplanen for toldsamarbejde om håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder. Handlingsplanen er grundlaget for at nedbringe omfanget af IPR-krænkelser inden for den bilaterale handel mellem EU og Kina.

4. KONKLUSIONER

Alle former for IPR er vigtige byggesten i den nye videnbaserede økonomi. En stor del af de europæiske virksomheders værdi, markeds kapitalisering og konkurrencefordele vil fremover udgøres af deres immaterielle aktiver. Intellektuel ejendomsret er drivkraften i den nye økonomi. En god udnyttelse af porteføljer af intellektuelle ejendomsrettigheder ved hjælp af licensordninger og kommerciel udnyttelse er et centralt punkt i en vellykket forretningsmodel.

Det kan ikke fremhæves nok, hvilket potentiale der ligger i det digitale indre marked, som kreatører, tjenesteudbydere og forbrugere alle kan drage fordel af. Europa må hurtigst muligt udnytte de menneskelige og teknologiske ressourcer, det råder over, til at skabe et levende og konkurrencebaseret online-marked for kreative transaktioner, som giver den størst mulige udbredelse af digitale varer og tjenester til gavn for alle.

Denne overgribende IPR-strategi søger at imødegå denne udfordring. Der er behov for et vedvarende aktivt engagement fra Europa-Parlamentets, Rådets, Kommissionens og medlemsstaternes side, hvis det ambitiøse arbejdsprogram, som Kommissionen har beskrevet i det foregående, skal gennemføres. Hvis man skal have fuldt udbytte af Europas rige IPR-ressourcer, forudsætter det, at Europas intellektuelle aktiver udnyttes fuldt ud. Som det fremgår af beskrivelserne af initiativerne i det foregående, er der behov for yderligere arbejde for at omdanne aktiverne til en ægte drivkraft, som skaber vækst og arbejdspladser af høj kvalitet.

---

⁵⁸ Rådets resolution af 16. marts 2009, EUT C 71 af 25.3.2009, s. 1.

Kommissionen er indstillet på – i takt med at der opstår nye udfordringer og prioriteringer i lyset af vundne erfaringer og hurtige forandringer i teknologien og samfundet – at revidere denne strategi og drage passende konklusioner i nært samarbejde med interesseparterne.

BILAG: KOMMENDE TILTAG FRA KOMMISSIONENS SIDE

Nr.	Tiltag	Beskrivelse	Tidsplan
1	Enhedspatent	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om 1) et EU-enhedspatent og 2) oversættelsesordninger.	Kommissionen forelagde forslag om punkt 1 og 2 den 13. april 2011.
2	IPR-valoriserings-instrument	Tilbundsgående analyse på grundlag af den igangværende gennemførlighedsundersøgelse samt en rapport til Det Europæiske Råd.	Rapporten forelægges inden udgangen af 2011.
3	Revision af EF-varemærkeforordningen og varemærkedirektivet	Forslaget vil sigte mod at gøre EU-varemærkesystemet mere effektivt, virkningsfuldt og sammenhængende.	Andet halvår 2011
4	Forældreløse værker	Direktivforslag om visse tilladte anvendelser af forældreløse værker.	Første halvår 2011
5	Multiterritorial kollektiv forvaltning af ophavsret	Forslag til retsakt om en europæisk ramme for online-ophavsretlicensaftaler med henblik på at skabe en stabil ramme for forvaltning af ophavsret på europæisk plan.	Andet halvår 2011
6	Audiovisuelle værker	Grøn bog med henblik på en offentlig høring om forskellige spørgsmål vedrørende onlinedistribution af audiovisuelle værker.	Andet halvår 2011
7	Yderligere tiltag vedrørende ophavsret	Rapport om høringen af de berørte parter og en vurdering af behovet for yderligere tiltag for at sikre, at borgere, onlineindholdsudbydere og rettighedshavere i EU kan høste det fulde udbytte af det digitale indre marked.	2012
8	Gebyrer for kopiering til privat brug	Udpegning af en højtstående mægler til at formidle en aftale mellem de berørte parter om gebyrer for kopiering til privat brug.	Andet halvår 2011

Nr.	Tiltag	Beskrivelse	Tidsplan
9	Brugerskabt indhold	Høring af de berørte parter	Andet halvår 2012
10	Europæisk ophavsretscodeks	Vurdering og drøftelser med de berørte parter og rapportaflæggelse.	2012 og derefter
11	Revurdering af direktiv 2001/29/EF	Rapport om anvendelsen af direktiv 2001/29/EF i overensstemmelse med direktivets artikel 12.	2012
12	Europæisk observationscenter for varemærkeforfalskning og piratkopiering	Forslag til en forordning om overdragelse af visse opgaver i forbindelse med beskyttelsen af intellektuel ejendomsret til Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (OHIM), herunder oprettelsen af et europæisk observationscenter for varemærkeforfalskning og piratkopiering, der samler repræsentanter for den offentlige og den private sektor.	Maj 2011
13	Rettigheder, der supplerer den intellektuelle ejendomsret	Undersøgelse af de økonomiske og samfundsmæssige virkninger af brud på forretningshemmeligheden og adfærd, der udgør "konkurrence i lovens udkant", som f.eks. piratkopiering, samt en vurdering af de økonomiske fordele ved en fælles EU-strategi på dette område.	Udgangen af 2012
14	Geografiske betegnelser for ikke-landbrugsprodukter	Gennemførlighedsundersøgelse af muligheden for at indføre en EU-dækkende beskyttelse af geografiske betegnelser for ikke-landbrugsprodukter. Denne undersøgelse vil omfatte en analyse af de eksisterende rammer i medlemsstaterne og en tilbundsgående vurdering af de berørte parter behov og de potentielle økonomiske konsekvenser af at beskytte geografiske betegnelser for ikke-landbrugsprodukter.	Andet halvår 2012
15	Revision af IPR-håndhævelsesdirektivet	Revision af IPR-håndhævelsesdirektivet med det sigte at skabe en ramme, der gør det muligt at bekæmpe IPR-krænkelser via Internettet mere effektivt ved at gribe dem an ved kilden.	Første halvår 2012

Nr.	Tiltag	Beskrivelse	Tidsplan
16	Erstatning af forordningen om toldmyndigheders indgriben over for varer, der mistænkes for at krænke IPR	Forslag om en ny toldforordning, der styrker toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuel ejendomsret og skaber vilkår for effektiv indgriben samt strømliner procedurene.	Maj 2011
17	Frivillige tiltag blandt de berørte parter til bekæmpelse af IPR-krænkelser	Aftale mellem de berørte parter (aftalememorandum) om salg af forfalskede varer via internettet samt opfølgning af aftalen.	Aftalememorandummet blev underskrevet den 4. maj 2011, evaluering og opfølgning sker inden midten af 2012.
18	EU-databasen COPIS	Udvikling af en database, der skal sikre en effektiv behandling af virksomhedernes ansøgninger om toldmyndighedernes indgriben og producere statistikker over toldmyndighedernes tilbageholdelser.	Første halvår 2012
19	Revision af Kommissionens strategi fra 2004 for beskyttelse og håndhævelse af intellektuel ejendomsret i tredjelande	Tilpasning af strategien i lyset af de seneste behov og tendenser med henblik på en bedre håndhævelse af intellektuel ejendomsret i tredjelande og samarbejde som led i handelsaftaler.	Udgangen af 2011